

KOMISIJOS REGLAMENTAS (ES) Nr. 1078/2012

2012 m. lapkričio 16 d.

dėl bendrojo stebėsenos saugos būdo, kurį, gavę saugos sertifikatą arba saugos įgaliojimus, taiko geležinkelio įmonės ir infrastruktūros valdytojai, taip pat už techninę priežiūrą atsakingi subjektai

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2004/49/EB dėl saugos Bendrijos geležinkeliuose ir iš dalies pakeičiančią Tarybos direktyvą 95/18/EB dėl geležinkelio įmonių licencijavimo bei Direktyvą 2001/14/EB dėl geležinkelių infrastruktūros pajėgumų paskirstymo, mokesčių už naudojimąsi geležinkelių infrastruktūra ėmimo ir saugos sertifikavimo (Saugos geležinkeliuose direktyva) ⁽¹⁾, ypač į jos 6 straipsnį,

kadangi:

- (1) atsižvelgdama į Europos geležinkelio agentūros (toliau – agentūra) rekomendaciją, Komisija turėtų priimti antrą bendrųjų saugos būdų rinkinį, kuriame būtų benti Direktyvos 2004/49/EB 6 straipsnio 3 dalies c punkte numatyti būdai;
- (2) 2009 m. spalio 5 d. Komisija įgaliojo agentūrą pagal Direktyvą 2004/49/EB parengti struktūrinių posistemų eksploatavimo ir techninės priežiūros atitikties susijusiems esminiams reikalavimams tikrinimo bendrojo saugos būdo projektą. Šiame bendrajame saugos būde turėtų būti apibrėžti metodai, naudotini siekiant patikrinti, ar struktūriniai posistemai (įskaitant eismo organizavimą ir valdymą) eksploatuojami ir jų techninė priežiūra vykdoma pagal esminius saugos reikalavimus, ir stebėti, kad posistemai ir jų integravimas į sistemas nuolat atitiktų jų saugos reikalavimus, kai tie posistemai eksploatuojami ir vykdoma jų techninė priežiūra. Pagal Komisijos suteiktą įgaliojimą agentūra Komisijai pateikė bendrojo saugos būdo rekomendaciją, pagrįstą poveikio vertinimo ataskaita. Šis reglamentas grindžiamas agentūros rekomendacija;
- (3) kad struktūrinių posistemų integracija, eksploatavimas ir techninė priežiūra geležinkelio sistemoje būtų saugūs, taip pat siekiant užtikrinti, kad eksploatuojant būtų laikomasi esminių reikalavimų, geležinkelio įmonių ir infrastruktūros valdytojų saugos valdymo sistemose, taip pat už techninę priežiūrą atsakingų subjektų techninės priežiūros sistemose turėtų būti visos būtinos priemonės, įskaitant procesus, procedūras, technines, eksploatavimo ir organizacines pavojaus kontrolės priemones. Todėl stebint, ar geležinkelio įmonių ir infrastruktūros valdytojų saugos valdymo sistemos, taip pat už techninę priežiūrą atsakingų subjektų techninės priežiūros sistemos yra taikomos tinkamai ir efektyviai, turėtų būti taip pat laiko-

masi reikalavimų, nustatytų struktūriniais posistemais ir taikomų atsižvelgiant į tų posistemų eksploatavimo aplinkybes;

- (4) pagal šį reglamentą turėtų būti galima efektyviai valdyti geležinkelių sistemos saugą, kai vykdomi tos sistemos eksploatavimo ir techninės priežiūros veiksmai, ir prireikus (ir jei praktiškai įmanoma) patobulinti sistemos valdymą;
- (5) pagal šį reglamentą taip pat turėtų būti galima kuo anksčiau nustatyti, kad reikalavimų neatitinkantis valdymo sistemos taikymas gali būti avarijų, riktų, vos neįvykusių eismo įvykių arba kitų pavojingų įvykių priežastis. Kad vykdant eksploatavimo ir techninės priežiūros veiksmus būtų valdoma tokio pobūdžio neatitiktis, stebėsenai turėtų būti naudojamas suderintas procesas. Visų pirma, suderintas procesas turėtų būti naudojamas siekiant patikrinti, ar geležinkelio įmonių ir infrastruktūros valdytojų saugos valdymo sistemų gautas rezultatas yra toks, kokio laukta, taip pat ar už techninę priežiūrą atsakingų subjektų techninės priežiūros sistemos gautas rezultatas yra toks, kokio laukta;
- (6) geležinkelio įmonės ir infrastruktūros valdytojai turėtų stebėti, ar priemonės, kurias jie parengė naudodamiesi saugos valdymo sistema, yra taikomos tinkamai ir kokie jų rezultatai, kad veikla, įskaitant veiklą specialiuose tinkluose, būtų vykdoma saugiai;
- (7) pagal šį reglamentą turėtų būti lengviau patekti į geležinkelio transporto paslaugų rinką, suderinus stebėseną siekiant užtikrinti, kad būtų nuolat laikomasi geležinkelių sistemos saugos reikalavimų. Be to, šis reglamentas turėtų padėti pasiekti valstybių narių tarpusavio pasitikėjimą ir skaidrumą, nes įvairūs geležinkelių sektoriaus subjektai keistųsi saugos informacija, būtina įvairių šio sektoriaus sąsajų saugai valdyti, ir suderintais duomenimis, gautais vykdant stebėseną;
- (8) kad agentūra galėtų pateikti Komisijai šio reglamento efektyvumo bei taikymo ataskaitą ir prireikus jo tobulinimo rekomendacijų, agentūrai turėtų būti sukurtos sąlygos rinkti reikiamą informaciją iš įvairių susijusių subjektų, įskaitant nacionalines saugos institucijas, už krovinių vagonų techninę priežiūrą atsakingų subjektų sertifikavimo institucijas ir kitus už techninę priežiūrą atsakingus subjektus, kuriems netaikomas 2011 m. gegužės 10 d. Komisijos reglamentas (ES) Nr. 445/2011 dėl subjektų, atsakingų už prekių vagonų priežiūrą, sertifikavimo sistemos ⁽²⁾;

⁽¹⁾ OL L 164, 2004 4 30, p. 44.⁽²⁾ OL L 122, 2011 5 11, p. 22.

(9) šiame reglamente numatytos priemonės atitinka Direktyvos 2004/49/EB 27 straipsnio 1 dalyje nurodyto komiteto nuomonę,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Dalykas ir taikymo sritis

1. Šiuo reglamentu nustatomas bendrasis stebėsenos saugos būdas, kurį taikant galima efektyviai valdyti geležinkelių sistemos saugą, kai vykdomi tos sistemos eksploatavimo ir techninės priežiūros veiksmai, ir prireikus patobulinti valdymo sistemą.

2. Šis reglamentas taikomas:

a) tikrinant, ar visi valdymo sistemos procesai ir procedūros – įskaitant technines, eksploatavimo ir organizacines pavojaus kontrolės priemones – taikomi tinkamai ir efektyviai. Geležinkelio įmonių ir infrastruktūros valdytojų atveju prie tikrinimo priskiriami techniniai, eksploatavimo ir organizaciniai elementai, būtini išduoti liudijimo/įgaliojimo dokumentus, nurodytus Direktyvos 2004/49/EB 10 straipsnio 2 dalies a punkte ir 11 straipsnio 1 dalies a punkte, ir priimtos nuostatos, pagal kurias išduodami liudijimo / įgaliojimo dokumentai, nustatyti Direktyvos 2004/49/EB 10 straipsnio 2 dalies b punkte ir 11 straipsnio 1 dalies b punkte;

b) tikrinant, ar visa valdymo sistema taikoma tinkamai ir ar taikant valdymo sistemą gautas rezultatas yra toks, kokio laukta; taip pat

c) nustatant ir įgyvendinant prevencines, taisomąsias (arba abiejų tipų) priemones, jei pastebėta reikšminga a ir b punktų neatitiktis.

3. Šis reglamentas taikomas geležinkelio įmonėms, infrastruktūros valdytojams, gavusiems saugos sertifikatą arba saugos įgaliojimus, ir už techninę priežiūrą atsakingiems subjektams.

2 straipsnis

Apibrėžtys

Šiame reglamente vartojamos Direktyvos 2004/49/EB 3 straipsnio apibrėžtys.

Taip pat vartojamos šios apibrėžtys:

a) valdymo sistema – Direktyvos 2004/49/EB 3 straipsnio i punkte apibrėžtos ir jos 9 straipsnyje ir III priede nustatytus reikalavimus atitinkančios geležinkelio įmonių ir infrastruktūros valdytojų saugos valdymo sistemos arba techninės priežiūros subjektų, atsakingų už tos direktyvos 14a straipsnio 3 dalyje nustatytus reikalavimus atitinkančią techninę priežiūrą, sistema;

b) stebėseną – priemonės, kurių imasi geležinkelio įmonės, infrastruktūros valdytojai arba už techninę priežiūrą atsakingi subjektai, kad patikrintų, ar jų valdymo sistema taikoma tinkamai ir yra efektyvi;

c) sąsajos – Komisijos reglamento (EB) Nr. 352/2009 ⁽¹⁾ 3 straipsnio 7 dalyje apibrėžtos sąsajos.

3 straipsnis

Stebėseną

1. Geležinkelio įmonė, infrastruktūros valdytojas ir už techninę priežiūrą atsakingas subjektas:

a) yra įpareigoti vykdyti priede nustatytą stebėseną;

b) užtikrina, kad jų rangovų įgyvendintos pavojaus kontrolės priemonės būtų stebimos pagal šį reglamentą. Tuo tikslu jie vykdo priede nustatytą stebėseną arba pagal susitarimus reikalauja, kad stebėseną vykdytų jų rangovai.

2. Stebėseną sudaryta iš šios veiklos:

a) nustatyti strategiją, prioritetus ir stebėsenos planą (-us);

b) rinkti ir analizuoti informaciją;

c) parengti veiksmų planą, taikomą nustačius nepriimtina valdymo sistemos reikalavimų neatitiktį;

d) įgyvendinti veiksmų planą, jei toks planas parengtas;

e) įvertinti veiksmų plano priemonių efektyvumą, jei toks planas parengtas.

4 straipsnis

Susijusių subjektų keitimasis informacija

1. Geležinkelio įmonės, infrastruktūros valdytojai ir už techninę priežiūrą atsakingi subjektai, įskaitant jų rangovus, pagal susitarimų sąlygas užtikrina abipusį keitimąsi visa reikšminga saugos informacija, kuri gauta vykdamas priede nustatytą stebėseną ir kurios reikia, kad kita šalis galėtų imtis visų reikiamų taisomųjų priemonių, būtinų tam, kad būtų nuolat laikomasi geležinkelių sistemos saugos reikalavimų.

2. Jei vykdydami stebėseną geležinkelio įmonės, infrastruktūros valdytojai ir už techninę priežiūrą atsakingi subjektai nustato reikšmingą saugos pavojų, susijusį su defektais ir konstrukcijos trūkumais arba netinkamu techninės įrangos veikimu (įskaitant struktūrinių posistemų defektus ir konstrukcijos trūkumus arba netinkamą techninės įrangos veikimą), apie tuos pavojus jie praneša kitoms susijusioms šalims, kad šios šalys galėtų imtis visų reikiamų taisomųjų priemonių, būtinų tam, kad būtų nuolat laikomasi geležinkelių sistemos saugos reikalavimų.

5 straipsnis

Ataskaitos

1. Infrastruktūros valdytojai ir geležinkelio įmonės nacionalinei saugos institucijai savo metinėse saugos ataskaitose, numatytose Direktyvos 2004/49/EB 9 straipsnio 4 dalyje, teikia šio reglamento taikymo ataskaitas.

⁽¹⁾ OL L 108, 2009 4 29, p. 4.

2. Pagal Direktyvos 2004/49/EB 18 straipsnį nacionalinė saugos institucija parengia ataskaitą, kaip šį reglamentą įgyvendina geležinkelio įmonės, infrastruktūros valdytojai ir, jos turimais duomenimis, už techninę priežiūrą atsakingi subjektai.

3. Už krovinių vagonų techninę priežiūrą atsakingų subjektų metinėje techninės priežiūros ataskaitoje, nustatytoje Reglamento (ES) Nr. 445/2011 III priedo I skirsnio 7.4 dalies k punkte, yra informacija apie patirtį, kurią taikydami šį reglamentą įgijo už techninę priežiūrą atsakingi subjektai. Šios informacijos rinkimą agentūra derina su atitinkamomis sertifikavimo institucijomis.

4. Kiti už techninę priežiūrą atsakingi subjektai, kuriems netaikomas Reglamentas (ES) Nr. 445/2011, taip pat dalijasi su agentūra šio reglamento taikymo patirtimi. Agentūra derina dalijimąsi patirtimi su šiais už techninę priežiūrą atsakingais subjektais.

5. Agentūra renka visą informaciją apie šio reglamento taikymo patirtį ir prireikus teikia rekomendacijas Komisijai, kad šis reglamentas būtų tobulinamas.

6. Nacionalinės saugos institucijos padeda agentūrai rinkti tokią informaciją iš geležinkelio įmonių ir infrastruktūros valdytojų.

7. Ne vėliau kaip per trejus metus po šio reglamento įsigaliojimo agentūra Komisijai pateikia ataskaitą, kurioje analizuojamas metodo ir patirties, kurią taikydami šį reglamentą įgijo geležinkelio įmonės, infrastruktūros valdytojai ir už techninę priežiūrą atsakingi subjektai, efektyvumas.

6 straipsnis

Įsigaliojimas ir taikymas

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Šis reglamentas taikomas nuo 2013 m. birželio 7 d.

Šis reglamentas yra privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje 2012 m. lapkričio 16 d.

Komisijos vardu

Pirmininkas

José Manuel BARROSO

PRIEDAS

STEBĖSENA

1. Bendrosios pastabos

- 1.1. Stebėsenos šaltiniai yra visi valdymo sistemos procesai ir procedūros, įskaitant technines, eksploataavimo ir organizacines pavojaus kontrolės priemones.
- 1.2. 3 straipsnio 2 dalyje nurodyta stebėseną aprašyta 2–6 skirsniuose.
- 1.3. Priedėlio diagramoje parodyta, kad stebėseną yra kartojamoji ir ciklinė.

2. Strategijos, prioritetų ir stebėsenos plano (-ų) nustatymas

- 2.1. Geležinkelio įmonė, infrastruktūros valdytojas ir už techninę priežiūrą atsakingas subjektas yra įpareigoti, remdamiesi savo valdymo sistema, nustatyti savo stebėsenos strategiją, prioritetus ir planą (-us).
- 2.2. Sprendžiant, kam teikti prioritetą, atsižvelgiama į informaciją, gautą iš didžiausio pavojaus sričių, kurios efektyviai nestebimos galėtų turėti neigiamų pasekmių saugai. Nustatomas stebėsenos veiklos prioritetų eiliškumas ir nurodomas būtinas laikas, pastangos ir ištekliai. Nustatant prioritetus taip pat atsižvelgiama į anksčiau vykdytos stebėsenos rezultatus.
- 2.3. Vykdam stebėseną įmanoma, kuo anksčiau nustatyti faktus, kad reikalavimų neatitinkantis valdymo sistemos taikymas gali būti avarijų, riktų, vos neįvykusių eismo įvykių arba kitų pavojingų įvykių priežastis. Toliau įgyvendinamos tokios neatitikties taisomosios priemonės.
- 2.4. Stebėsenos strategijoje ir plane (-uose) nustatomi kiekybiniai arba kokybiniai rodikliai (arba rodiklių derinys), kurie:
 - a) anksti išpėja apie nuokrypį nuo laukiamo rezultato arba patvirtina, kad laukiamas rezultatas bus gautas, kaip planuota;
 - b) teikia informacijos apie nepageidaujamus rezultatus;
 - c) padeda priimti sprendimus.

3. Informacijos rinkimas ir analizė

- 3.1. Informacija renkama ir analizuojama pagal stebėsenos strategiją, prioritetus ir planą (-us).
- 3.2. Kiekvienam 2.4 punkte nurodytam nustatytam rodikliui:
 - a) renkama būtina informacija;
 - b) vertinama, ar tinkamai įgyvendinti procesai, procedūros, techninės, eksploataavimo ir organizacinės pavojaus kontrolės priemonės;
 - c) tikrinama, ar procesai, procedūros, techninės, eksploataavimo ir organizacinės pavojaus kontrolės priemonės yra efektyvios ir ar šie dalykai duoda laukiamą rezultatą;
 - d) vertinama, ar visa valdymo sistema taikoma tinkamai ir ar ji duoda lauktą rezultatą;
 - e) analizuojama ir vertinama nustatyta b, c ir d punktų neatitiktis, taip pat nustatomos jos priežastys.

4. Veiksmų plano parengimas

- 4.1. Parengiamas veiksmų planas nustatytai nepriimtina neatitiktčiai pašalinti. Pagal jį:
 - a) užtikrinama, kad būtų laikomasi, kaip nurodyta, tinkamai įgyvendintų procesų, procedūrų, techninių, eksploataavimo ir organizacinių pavojaus kontrolės priemonių; arba
 - b) tobulinami esami procesai, procedūros, techninės, eksploataavimo ir organizacinės pavojaus kontrolės priemonės; arba
 - c) nustatomos ir įgyvendinamos papildomos pavojaus kontrolės priemonės.
- 4.2. Veiksmų plane yra visų pirma ši informacija:
 - a) tikslai ir laukiami rezultatai;

- b) būtinos taisomosios, prevencinės arba abiejų tipų priemonės;
 - c) už veiksmų įgyvendinimą atsakingi asmenys;
 - d) veiksmų įgyvendinimo terminai;
 - e) asmuo, atsakingas už veiksmų plano priemonių efektyvumo vertinimą pagal 6 skirsnį;
 - f) apžvalga, koks veiksmų plano poveikis stebėsenos strategijai, prioritetams ir planui (-ams).
- 4.3. Dėl saugos valdymo sąsajose geležinkelio įmonė, infrastruktūros valdytojas arba už techninę priežiūrą atsakingas subjektas, sutaręs su kitais susijusiais subjektais, nusprendžia, kas bus atsakingas už būtinų veiksmų plano arba jo dalių įgyvendinimą.

5. Veiksmų plano įgyvendinimas

- 5.1. 4 skirsnyje apibrėžtas veiksmų planas įgyvendinamas nustatytai neatitiktčiai pašalinti.

6. Veiksmų plano priemonių efektyvumo vertinimas

- 6.1. Veiksmų plane nustatytų priemonių įgyvenimo tinkamumas, priemonių tinkamumas ir efektyvumas tikrinami remiantis tokia pačia stebėseną, kokia aprašyta šiame priede.
- 6.2. Atliekant veiksmų plano efektyvumo vertinimą visų pirma tikrinama, ar:
- a) veiksmų planas įgyvendintas tinkamai ir pagal grafiką;
 - b) gautas lauktas rezultatas;
 - c) per praėjusį laiką pasikeitė pradinės sąlygos, o veiksmų plane apibrėžtos pavojaus kontrolės priemonės tebėra tinkamos atsižvelgiant į konkrečias aplinkybes;
 - d) būtinos kitos pavojaus kontrolės priemonės.

7. Stebėsenos vykdymo įrodymai

- 7.1. Siekiant įrodyti tinkamą stebėsenos vykdymą, rengiami stebėsenos dokumentai. Šie dokumentai pateikiami visų pirma vidaus vertinimo tikslais. Gavę prašymą:
- a) geležinkelio įmonės ir infrastruktūros valdytojai šiuos dokumentus pateikia nacionalinei saugos institucijai;
 - b) už techninę priežiūrą atsakingi subjektai šiuos dokumentus pateikia sertifikavimo institucijoms. Jei sąsajos valdomos pagal susitarimus, už techninę priežiūrą atsakingi subjektai šiuos dokumentus pateikia atitinkamoms geležinkelio įmonėms ir infrastruktūros valdytojams.
- 7.2. Pagal 7.1 punktą parengtuose dokumentuose visų pirma yra:
- a) organizacijos ir stebėsenai vykdyti paskirto personalo aprašymas;
 - b) įvairios stebėsenos veiklos, išvardytos 3 straipsnio 2 dalyje, rezultatai ir ypač priimti sprendimai;
 - c) visų būtinų priemonių, kurias būtina įgyvendinti reikiamam rezultatui gauti, sąrašas, taikomas nustačius nepriimtina neatitiktį.
-

Priedėlis

Stebėsenos sistema

